

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedeljo in praznike. — Inzerati do 30 petič 2. Din, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4. Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Slovenska industrija v borbi za svoj obstoj

Velik protestni shod Zveze industrijcev za mariborsko oblast
Oster in odločen protest proti neznosnim oblastnim davkom, ki ogrožajo obstoj celokupne industrije — Industrijci apelirajo na Beograd, naj jih reši pred uničenjem s strani oblastnih samouprav

— Maribor, 23. novembra. Sinoči se je vršilo v Unionski dvorani veliko protestno zborovanje Zveze industrijcev za mariborsko oblast. Poleg izredno številnega obiska industrijcev iz cele oblasti so se udeležili shoda tudi zastopniki Zveze industrijcev za Slovenijo in več delegatov iz Ljubljane. Zborovanje, ki mu je predsedoval generalni ravatelj tovarne za dušik v Rušah g. Krejčič, je bilo posvečeno izključno proračunu mariborske oblasti, ki je uvedla za industrijo kar celo vrsto novih davčnih bremen.

Glavno poročilo je podal tajnik Zveze industrijcev za Slovenijo ing. Suklje iz Ljubljane. Njegova izjava je bila sprejeta z velikim odobravanjem vseh navzočih in so pokazali, kako nezmislno davčno politiko uvaja klerikalni režim v oblastni samoupravi, koje najvišja naloga bi morala biti pospeševanje in povzdiga domačega gospodarstva. G. Suklje, čigar izjava je bila nato formulirana v soglasno sprejeti resoluciji, je med drugim povdarjal:

«Zastopniki industrije mariborske oblasti ponovno ugotavljajo, da je z oblastnim proračunom, ki je bil sprejet 9. novembra t. l. preveč obremenjena industrija in očitujejo merodajni krogi baš napram tej gospodarski panogi nekako sovravno razpoloženje!»

«Državni prispevki za oblastno samoupravo so mnogo preveliki in relativno manjši od onih, ki so bili dovoljeni drugim oblastem. Kritje pri-manjkljaja pa se ne sme naprtiti eno-

stransko industriji in trgovini. 50% doklada na vse vrste oblastnih davkov, ki zadenejo v prvi vrsti industrijo, je tako visoka, da ne more in ne sme ostati brez temeljite korekture. Ta od-mera davkov je tudi v očitnem nasprotju z obstoječimi zakonskimi do-ločbami, ki maksimirajo avtonomne do-klade na davke s 25%. 200% doklada k taksi na tekoče račune je po svojem finančnem učinku sicer neznatna, ven-dar pa ovira gospodarsko delovanje. Zato industrijci tudi proti temu davku najodločnejše protestirajo.»

«Prav posebno pa protestiramo proti oblastnim dokladam na elek-trični tok. Ta davek ogroža ne sa-mo konkurenčno zmožnost elek-trične industrije, marveč ovira tu-di elektrifikacijo in ogroža najvaž-nejšo obratno energijo. Obdaveč-nje luči predstavlja korak nazaj v našem gospodarskem razvoju.»

S tega mesta ponovno apeliramo na finančnega ministra, naj zastavi vse si-le, da se ta davek iz proračuna mari-borske oblasti enkrat za vselej izloči.»

«Predvsem zahtevamo, da se do-klade na indirektno davke splošno zni-žajo na 25%. Na vsak način pa zahtev-amo odpravo davka na električni tok, brisanje davka na inozemske delavce in kontokorentnega davka. Industrijci mariborske oblasti pri tej priliki apeli-irajo tudi na Zvezo industrijskih korp-oracij v Beogradu, naj zastavi vse svo-je sile, da se izpolnijo upravičene za-hteve industrijcev.»

»Tudi pri tej priliki ponovno

povdarjamo, da se mora ure-diti financiranje oblasti s po-sebnim zakonom, tako da bo do gotove mere izenačeno. Ta zakon mora poleg ostalega vsebovati tudi določbo, da morajo biti proračuni gotovo dobo javnosti v pogled, da se gospodarskim krogom na ta način zagotovi možnost pravočasno izraziti svoje mišlje-nje, pomisleke in predloge.»

Govorili so nato še dr. Fermevc iz Ptuj, Jakob Zdravc iz Središča, Ju-lij Glaser in Josip Rosenberg iz Mari-bora, na kar je ravatelj Krejčič zaklju-čil zborovanje s kratkim nagovorom, v katerem je med drugim povdaril:

«Ne preostaja nam ničesar drugega, kakor da se obrne-mo na Beograd in skušamo tam doseči uveljavljenje svo-jih pravičnih zahtev, za kate-re smo našli doma samo gluha ušesa. To povdarim, da se zavarujemo že vnaprej proti morebitnim napadom. Pozna-mo svoje dolžnosti do države, zavedamo pa se tudi, da im-a-mo poleg dolžnosti tudi pravi-ce, ki jih je treba spoštovati. Ne gre za par sto industrijcev, marveč za tisoče delavcev, ki jih zaposluje industrija. Mi-slimi je treba na eksistenco teh malih ljudi, ki bodo padli v breme državi, če bo država na tak način uničevala industrijo in gospodarstvo sploh.»

Priprave za proces proti Puniši Račicu in tova-rišem

Razprava se bo v najboljšem slučaju vršila koncem decembra.
— Morilce bo zagovarjalo 200 advokatov. — Nad 150 prič. — Zavlačevalne metode Puniševih braniteljev. — Obtoženci so mirni in dobre volje.

— Beograd, 23. novembra. Ker so se pojavile v javnosti vesti o skorajš-njem razpisu glavne razprave proti morilcem hrvatskih poslancev Puniši Račicu, Tomi Popoviću in Dragutinu Jovanoviću-Luni, je zavladalo za pro-ces v javnosti še večje zanimanje, ka-kor pa je bilo že doslej. Zdi pa se, da se glavna razprava še ne bo vršila ta-ko kmalu, kakor se splošno pričakuje. Preiskovalni sodnik je sicer zbral že vse gradivo in zaključil preiskavo, vendar pa še manjkajo neke formalno-sti, ki jih morajo rešiti deloma v Za-grebu, kjer bivajo sotožitelji, deloma pa v Beogradu. O stanju procesa izve vaš dopisnik sledeče podrobnosti:

Danes ali jutri bo dobil preiskovalni sodnik zadnje spise, ki so potrebni za definitivni zaključek preiskave. Čim bodo dospeli potrebni spisi, bo preiskovalni sodnik izročil vse spise v na-daljnjo postopanje državnemu pravdištvu odnosno sodišču. Preiskovalni sodnik bo predal tožbo v smislu člena 158 srbskega krivičnega postopka. Na podlagi tega ima sodišče sklepati o tem, ali so izpolnjene vse formalnosti in pogoji člena 161. srbskega krivične-postopka. Po proučitvi predloženih spisov izda sodišče tozadnevni odlok. Proti tej rešitvi sodišča je dopustna pritožba na apelacijski in kasacijsko sodišče, če bi sodišče sklenilo, naj se postopa po obtožbi.

Spisi, nanašajoči se na preiskavo umora in vseh drugih okolištin, so ogromni. Obsegajo preko 2000 pol-protokolov o zaslišanju prič, pisem, raz-nih rešitev, sodnih korrespondenc in drugih uradnih spisov. Med dokumenti so izpovedi preko 200 prič, ki so bile doslej zaslišane. Proučevanje teh spi-sov in aktov bo zahtevalo več časa. Zato ni računati, da bi prišlo tako hit-ro do glavne razprave; to tem manj, ker si zagovorniki Puniše Račica na vse načine prizadevajo, da bi razpra-vo kar najbolj zavlekli. To svoje sta-šče utemeljuje na eni strani s tem, da sedaj še ni nastopilo tako psiolo-

ško razpoloženje, da bi omogočalo mi-ren in stvaren potek razprave, na dru-gi strani pa si prizadevajo izsiliti od-goditev razprave s pritožbami proti vsem sklepom in odločitvam sodišča. Mnogo se razpravlja tudi o verzijah, da nameravajo Račičevi zagovorniki predlagati, naj prejšnje obtožence, zlasti glavnega krivca Račica psihia-tri, češ, da Račič ni pri zdravi pameti. Če bi se jim že ne posrečilo razpravo proti njemu popolnoma preprečiti, upa-jo, da jim bo vsaj uspelo doseči naj-mišešo kazen.

Za mišljenje in razpoloženje srbske inteligence je značilno dejstvo, da se je prijavilo za obrambo morilcev pro-štolovno nad 200 odvetnikov, večina-ma iz Srbije.

Razumljivo je, da vlada za proces ogromno zanimanje. Računa se, da bo razprava trajala skoraj mesec dni. Že sedaj so beograjski hoteli večinoma oddali sobe za dobo tega procesa, tako da bo tiste dni v Beogradu primanjko-valo stanovanj. Če ne bodo oblasti ukrenile primernih korakov. Samo od-vetnikov in prič z obeh strani bo okrog 500.

V beograjskih sodnih in odvetniških krogih se je vnela tudi živahna debata glede prostora, kjer naj bi se vršila glavna razprava. Popolnoma izločiti publike ne morejo, beograjske dvorane pa so tako majhne, da nimajo niti pro-stora za vse priče in odvetnike. Pred-lagalo se je že, naj bi se razprava vr-šila v veliki univerzitetni dvorani, ki ima prostora za 2000 ljudi. Proti temu pa so se pojavili razni pomisleki. Na eni strani smatrajo tudi to dvorano za premajhno, na drugi strani pa prevla-duje mnenje, da bi bila to profanacija najvišje kulturne institucije. Obstaja tudi predlog, naj bi se vršila razprava na prostem. Proti temu pa se pojav-ljajo resni pomisleki že radi navala ob-činstva, ker bi bilo zelo težko vzdrže-vati red in bi se s tem dajala nekaka vzpodbuda za razne avanturistične na-črte, ki gotovo tudi obstojajo. Saj se že

slišijo govorice o begu in rešitvi, dasi tega zaenkrat ni vzeti resno.

Zato bo po mnenju poučenih kro-gov v najboljšem slučaju mogoče, raz-pisati glavno razpravo še le koncem decembra. Obtoženci se počutijo v za-poru zelo dobro. Puniša Račič sprej-me vsak dan obiske in ne kaže nikake vznemirjenosti. Jezi se le na pasiceve, ker da so ga pustili na cedilu in ga se-daj celo obsojajo, dasiravno je toliko let sodeloval z njimi. Vsak tork in pe-tek ga poseja njegova rodbina. Tudi Jovanović-Lune je popolnoma miren in je trdno uverjen, da se mu ne more nič zgoditi. Toma Popović je že tri me-sece v državni bolnici. Prvotno se je trdilo, da je njegova bolezen zelo res-na, toda številni obiski, ki jih sprejema vsak dan, dokazujejo nasprotno. Zdrav-niki, na katere se je obrnil vaš poro-čevalec za naslana, izjavljajo, da je bolezen lahkega značaja in prehodne narave in sploh ne zahteva bolniškega zdravljenja. Kljub temu pa je Toma Popović že tretji mesec v državni bol-nični mesto v zaporu in nihče niti ne misli na to, da bi ga v smislu jasnih zakonskih določb prenesti tja, kamor spada. Izgovarjajo se, da je njegov živčni ustroj tak, da bi v samotni celici lahko nastopila reakcija, v bolnici pa da se tega ni bati...

Podpora za pasivne kraje Slovenija dobi 00

— Beograd, 23. novembra. Komite za izvršitev zakona o javnih delih v pasivnih krajih je sinoči razpravljal o razdelitvi po-sameznih oblasti v posamezne skupine po pasivnosti in pomanjkanju hrane. V prvo skupino bo spadalo 6 najbolj siromašnih in pasivnih oblasti. Po seji se je zadrževalo, da pride tudi Medimurje v to skupino. Drugo skupino manj pasivnih krajev bo tvorilo 16 oblasti, ostale pridejo v tretjo skupino. Ko-mite bo nadaljeval razpravo ter razdelil v zakonu predvideno kvoto 120 milijonov na posamezne oblasti in kraje. Pet milijonov bo dobil Rečič križ. Slovenija ne bo delež-na te podpore.

Prva seja zagrebskega občinskega sveta pod novim županom

— Zagreb, 23. novembra. Novi župan je sklical za prihodnji ponedeljek izredno sejo občinskega sveta, na kateri bodo razpravljali o raznih nujnih zadevah. Med drugim je na dnevnem redu vprašanje pobiranja dr-žavnih davkov po organih mestne občine.

Pred demisijo zunanjega ministra Marinkovića

Mrtvilo v Narodni skupščini. — Povratek Ljube Davidovića iz Južne Srbije. — Borba za zunanje in notranje ministrstvo. — Minister Dragiša Cvetković v avdijenci.

— Beograd, 23. novembra. Politično mrtvilo, ki je nastopilo z odgoditvijo Narod-ne skupščine, še vedno traja. Niti včerajšnji danes ni bilo nikakih pomembnejših poli-tičnih dogodkov. Narodna skupščina je praz-na in mrtva, dasiravno bi morali odbori pripravljati gradivo za seje prihodnjega tedna, ker se skupščina zopet sestane. Zato govore v političnih krogih, da bo okrnjeni parlament po par dneh zopet odgođen.

Davi se je vrnil iz Južne Srbije Ljuba Davidović. Takoj po svojem prihodu je od-šel v demokratski klub, kjer je imel ves dopoldne konference in razgovore s svojimi strankarskimi prijatelji. Razpravljali so v glavnem o nasledniku dr. Marinkovića, ker se namerava ta zaradi bolezni za daljšo do-bo umakniti iz političnega življenja. Ker zahtevajo radikali ta resor za sebe, je nastal med njimi in demokrati nov spor.

O ostavki dr. Marinkovića na položaj zu-nanjega ministra se je opoldne zadrževalo, da bo podana, takoj čim pride med radikali in demokrati do sporazuma. Radikali predla-gajo, naj demokrati prepustijo ta resor njim, demokrati pa bi dobili v zameno notranje ministrstvo, ki bi ga moral dr. Korošec od-stopiti in se zadovoljiti samo z ministrskim

predsedstvom. Tozadnevna pogajanja so že v teku. Veliko pozornost je vzbudilo, da je kralj Aleksander danes posetil bolnega Ma-rinkovića na njegovem stanovanju.

V zvezi z napovedano demisijo dr. Ma-rinkovića objavlja v današnji »Politiki« radikalski poslanec Sušić obširno izjavo, v kateri ostro napada demokrate in dr. Korošca, češ, da delajo pod enim klobukom in da hočeta dr. Korošec in dr. Marinko-vić razbiti radikale, da bi mogla demo-kratsko - klerikalna koalicija zavladati nad državo.

Proti popoldnevu je posetil Ljubo Davi-dovića tudi minister pravde Vujičić, ki je potem novinarjem izjavil, da se je zanimal za razmere v Južni Srbiji. Davidović pa je novinarjem rekel, da je zahteval od mi-nistra, naj nemudoma spravi na dnevni red zakon za pobiljanje korupcije, ki je bil že pred daljši časa predložen.

Tekom dopoldneva so bili v avdijenci na dvoru ministri dr. Korošec, dr. Angje-linović, Bariš, Daka Popović in Dragiša Cvetković. O tem se trdi, da je sam pro-sil za avdijenco, da bi se opravičil radi svojih znanih afer v Nišu in Prokuplju.

Dve smrtni železniški nesreči

Na glavnem kolodvoru je prišel včeraj ponoči med odbijace za-virač Anton Kuković in je danes zjutraj podlegel poškodbam.
— Davi je bil na tržaški progi do smrti povožen mehanik Ivan Kunc.

Ljubljana, 23. novembra.

Današnja kronika je bila v znamenju dveh težkih železniških nesreč. Obe nesreči sta se pripetili na železnici, prva včeraj, druga danes. O včerajšnji nezgodi železniškega zavirača Antona Kukovića smo že po-ročali. Ponesrečeni Kuković je danes zjutraj ob 7.30 umrl.

Anton Kuković je bil uslužben kot zavi-rač na glavnem kolodvoru. Včeraj ponoči je imel službo in naročili so mu, pregledati tovorni vlak »L 1«, ki odhaja ob 0.8 proti Zalogu. Kuković je res pregledal vsak va-gon in zdelo se mu je, da odbijaci zadnjega vagona niso v redu. Zato je ta vagon odklo-pil in dal strojevodji znamenje, naj vlak premakne. Stroj je potegnil vagona par me-trov za seboj. Ta čas, ko je Kuković imel opraviti pri sklopki predzadnjega vagona, se je na progi stoječi odklopljeni voz sam za-čel pomikati naprej. Tega Kuković v svojo nesrečo ni opazil. Bil je obrnjen s hrbtom proti vagonu, ki ga je nenadoma pritisnil k predzadnjemu vagonu. Sunej je bil tako si-lovit, da je Kuković udrl prsni koš in se je siromak zgrudil na tla.

Nesrečo takoj opazili, potegnili so Ku-kovića izpod vagona in pozvali rešilno po-stajo. Kuković je bil prepeljan v bolnico. Čeprav poškodba na prvi pogled ni bila ne-varna, je nesrečnejši danes zjutraj umrl. Po-kojni Kuković je bil star 44 let. Stano-val je v Zeleni jami, bil je oženjen ter oče enega otroka, ki je sedaj ostal brez rodite-lja. Tragična smrt moža je vzbudila splošno sočutje z njegovo nesrečno rodbino.

Skoraj istočasno, ko je Kuković v bolni-ci podlegel poškodbam, je bila na tržaški progi med čuvajnicama 641 in 642 odkrita druga nesreča. Nekaj pred 7. je stopil čuvaj Anton Pekalj iz svoje čuvajnice št. 641, ki se nahaja pred glavnim tiolskim prela-zom, da spusti zapornice. Presenečen je opazil, da leži približno 150 metrov daleč v smeri proti Viču na progi neki mož. Ta-ko je telefonično obvestil direkcijo in v bližini službojočega stražnika. S stražnikom sta odšla na progo in našla nekega možke-ga, ki je ležal mrtev in v mlaki krvi med obema tiroma. Nesrečnejši je imel razbito lo-banjo, kri in možgani so se razlili po kame-nju. Videti je bilo, da ga je lokomotiva ali vagon udaril s tako silo, da mu je takoj po-čila lobanja.

Stražnik je o dogodku obvestil policijsko direkcijo, ki je poslala na progo komisijo, sestojčo iz policijskega zdravnika dr. Avramovića, dežurnega uradnika Misleja in polic. agenta Hauptmana. Dr. Avramović je ugotovil, da se je morala nesreča pripetiti že pred par urami, kajti truplo je bilo ob 8 že popolnoma otrpelo. Vse kaže, da se je mož najbrže ponesrečil, ni pa izključeno, da je izvršil samomor. Najbolj verjetna je verzija, da je ponesrečenec skočil z drvečega vlaka in se pri skoku morda nataknil na obledo, na drugi strani je pa tudi mogoče, da je šel po progi, hoteč si prikrajšati pot. V megli najbrž ni videl drvečega vlaka, ki ga je za-grabil in butil v stran.

Pri ponesrečenju, ki je bil obleden v preprosto delavsko obleko, so našli samo dopisnico z naslovom Ivan Kunc, Bežigra-d. Policijske poizvedbe so pokazale, da gre res

za 20letnega mehanika Ivana Kunca iz Ljub-ljane. O tragični nesreči je bila dopoldne obveščena njegova mati, ki stanuje nekje v Bežigradu.

Na ukaz policijskega zdravnika dr. Avramovića je bilo truplo ponesrečenega Iva-na Kunca z vozom prepeljavno v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Vest o njegovi tragični smrti se je naglo raznesla po mestu in je povsod zbudila globoko sočutje.

Švedsko posojilo

— Beograd, 23. novembra. Po sinočnji avdijenci ministra financ je dr. Niko Su-botić izjavil novinarjem, da mu je kralj podpisal zakon o švedskem posojilu in da bo zategadelj lahko že prihodnje dni reali-ziral prvo tranšo švedskega posojila v znesku 5 milijonov dolarjev (približno 250 milijonov Din).

Protestna stavka zagrebskih že-lezniških delavcev

— Zagreb, 23. novembra. Danes dopoldne od 8. do 11. so vzporedni delavci v skladišču na glavnem kolodvoru trnino protestno stavko. Direkcija državnih železnic je namreč zahtevala, naj delavci brezplačno delajo nadure, da na ta način odstranijo zastoj, ki je nastal radi po-manjkanja vagonov. Delavci so se tej zahtevi uprli in stopili v stavko. Opoldne so se zopet vsi vrnili na delo.

Žrebanje drž. razredne loterije

Zadružna hranilnica r. z. o. z. v Ljub-ljani javlja, da so bili danes dopoldne iz-žrebani sledeči večji dobitki:
20.000 Din št. 59.578,
10.000 Din št. 55.173,
4.000 Din št. 6353, 71.769, 84.269 in 96.830.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 0—22.85, Ber-lin 13.5475—13.5775 (13.5625), Bruselj 0 do 7.9114, Budimpešta 0—9.9265, Curih 1094.1 do 1097.1 (1095.6), Dunaj 7.985—8.015 (8.00), London 275.63—276.43 (276.03), Newyork 56.81—57.01 (56.91), Pariz 0—222.40, Praga 168.37—169.17 (168.77), Trst 297.20—299.20 (298.20).

Efekt: Celjska posojilnica 158—0, Ljubljanska kreditna, zaključek 128, Prašedion 920—0, Kreditni 175—0, Vevče 110—0, Stavbna 56—0, Sešir 105—0, Ruše 260—280.

Les: Tendence neizpremenjena. Za-ključeni 4 vagoni hrastovih hlodov.

Žito: Tendence neizpremenjena ob neizpremenjenih tečajih. Zaključena 2 va-gona turščice.

ZAGREBSKA BORZA
Devize: Dunaj 800, Budimpešta 9.975, Milan 298.20, London 276.03, Newyork 56.91, Pariz 222.40, Praga 168.77, Curih 1095.6, Efekt: Vojna škoda 430.

INOZEMSKA BORZA
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73.03, Budim-pešta 90.60, Berlin 123.78, Praga 15.39, Milan 27.205, Pariz 20.29, London 25.19, Newyork 519.30.

Jutri velika svečanostna premijera
filma pretresljivo lepe vsebine

Alahov vrt

Neutešljiva želja in hrepenenje mladega meniha trapistovskega reda (Svetislav Petrovič) po posvetnem življenju, beg iz samostana in njegova velika, globoka ljubezen.

Jutri vsi v

Elitni kino Matica

Dnevne vesti.

— Z naše univerze. Rektorat univerze v Ljubljani razpisuje na tehnični fakulteti mesto pogodbenega docenta za splošno kemijo. Prošnje je treba vložiti do 31. januarja 1929 pri rektoratu univerze v Ljubljani.

— Nov kazenski zagovornik. Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo notarija Števa Šinka v Škofji Loki na njegovo prošnjo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

— Razpisna sodna služba. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je razpisano mesto letniškega pripravnika v 5. skupini II. kategorije. Prošnje je treba vložiti do 20. decembra.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo je bil vpisan zdravnik bratovske skladišnice v Hrastniku dr. Andrej Arnsšek.

— Preselitev sreskega poglavarstva. Notranje ministrstvo je odobrilo premostitev logaškega sreskega poglavarstva iz Gornjega v Dolenji Logatec. Preselitev se je izvršila koncem oktobra in sresko poglavarstvo je začelo posloovati s 1. novembrom v Dolenjem Logatcu.

— Dr. Kulovec se je igral šohed. V sredo 21. t. m. je imel dr. Kulovec v Novem mestu šoh. Seveda so imeli dostop v Rokodelski dom samo oni, ki so dobili vabila. Javnega, vsem pristopnega šoha se klerikalci v naprednem Novem mestu ne upajo prirediti, ker se boje slišati resnico, svoje cvčice pa lahko farbarjo kakor hočejo.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« št. 110 z dne 22. t. m. objavlja pravilnik o izločitvi zemlje od državnega posestva Belje in njega razdelitvi za naseljevanje optantov in beguncev iz Madžarske, kakor tudi drugih siromašnih agrarnih interesentov in Dobrovoljcev, dalje pravilnik o sestavljanju in vzdrževanju katastra zgradb in odločbo o razvrstitvi učitelje na ženskih strokovnih šolah in učitelje ženskih ročnih del na meščanskih in osnovnih šolah.

— Za povzdigo našega civilnega letalstva. Oblastni Aeroklub »Naša krila« v Ljubljani priredi na narodni praznik 1. decembra v Ljubljani in po večjih krajih ljubljanske oblasti zbirko za povzdigo civilnega letalstva. Civilno letalstvo je nedvomno eden najvažnejših problemov našega časa in vse kulturne države se intenzivno pečajo z razvojem in napredkom civilne aviatike. Pri nas pa je pokret šele v povojih in sicer v prvi vrsti zato, ker je v naši javnosti premalo zanimanja za letalstvo. Med najgiblnejše oblastne odbore Aerokluba spada nedvomno ljubljanski, ki je prvi v državi nabavil civilno letalo. Da se njegovo delo počivi in da se bodo lahko ravnali po njem tudi drugi odbori, stopi 1. decembra pred javnost v trdnem prepričanju, da bo naša njegova akcija dovolj razumevanja. Brez dobro razvitega civilnega letalstva si ne moremo misliti napredka tujeskega prometa, pa tudi v pogledu državne obrambe igra civilno letalstvo veliko vlogo. Zato smo prepričani, da bo imela naša akcija našega agnilnega Aerokluba tak uspeh, da se bo lahko njegovo delo še z večjo intenzivnostjo nadaljevalo.

— Redek primer ljubezni do bližnjega. V sredo smo priobčili članek o nepopisni bedi, v kateri živi Roza Permozer v vasi Brest blizu Iga pri Ljubljani. Nesrečna mati, katere mož bolega na pljučni tuberkulozi, je prosila v malem oglasu v »Jutru« za staro posteljo, ker morata spati njena otročiča pri bolnem očetu. — Naš članek, v katerem smo priobčili podrobnosti o pretresljivi usodi nesrečne matere, je našel na odziv plemenitih src, ki so že prispevala nekaj denarja za Permozerlevo. Danes se je zglasil v našem uredništvu inšpektor državne železnice z. Viktor Klarman, ki je izjavil, da je pripravljen dati nesrečni ženi na razpolago posteljo z vso opremo. Poskrbeli bomo, da nesrečna mati posteljo čimprej dobi, da njena nedolžna otročiča ne bosta v nevarnosti, da dobita od bolnega očeta tuberkulozo. V njem imenu se plemenitemu darovalcu iskreno zahvaljujemo. Želeli bi bilo, da se najde še več usmiljenih src, ki bi vsaj s skromnimi prispevki nekoliko olajšali nesrečni materi in njenima otročičema bedno življenje. Darila sprejema naša uprava.

— Kongres našega olimpijskega odbora. Koncem tekočega leta se bo vršil kongres jugoslovenskega olimpijskega odbora, na katerem bo podano poročilo o dosedanjem delovanju in določen program dela za prihodnja štiri leta.

— Vse poštno olajšave ukinjene. Po novem poštnem zakonu bodo odpravljene vse poštno, brozjavne in telefonske olajšave, ki so bile doslej v veljavi za poedina družstva in korporacije. Izvzeti so samo poštni in drugi državni uradi odnosno ustanove.

— Avstrijska dečja zavetišča na našem Jadranu. Savez za pospeševanje turizma na Sušaku je bil potom našega tujsko prometnega urada na Dunaju obveščen, da se pokrajinska vlada na Dunaju interesira za zgraditev dečjih in uradniških domov v letoviških Hrvatskega Jadrana. Savez pošlje vse potrebne informacije in je že naprosil vse občinske in zdravniške oblasti, naj se zanimajo za to akcijo, ki bo znatno povzdignila naš tujski promet.

— Kongres Delavskih zbornic v Beogradu. V dneb 25. in 26. t. m. se vrši v Beogradu IV. kongres Delavskih zbornic, ob kateri

priliki se odpravi tudi nova palača Centralnega tajništva delavskih zbornic v Beogradu. Kongresa se udeležijo tudi Narodni klub Delavske zbornice v Ljubljani, ki so zastopali po svojem predsedniku dr. Joži Bohinjcu, blagajniku Rudolfu Juvanu in tajniku Vladimirju Kravosu.

— Ponarejene ameriške novčanice. Finančno ministrstvo opozarja javnost, da so se pojavile v prometu ponarejene ameriške novčanice po 5, 10 in 20 dolarjev.

— Geografski vestnik. Pravkar je izšel III. letnik geografske revije, ki si je v razmeroma kratkem času utrla pot tudi med inozemski znanstveni svet. Letnik je precej obširen (162 strani) in ima sledečo vsebino: Baš F., Maribor. II. — Milojevič B., Splitska okolina. — Rubić J., Obala Solte. — Melik A., Morfoloija in gospodarska izraba tal v Bohinju. — Salopek M., Eocenska cinklinala na otoku Hvaru. — Rus J., Prebivalstvo in obseg francoske Ljubljane v primeri z današnjo. — Gorsky V., Geokemija in kemijsko — geografsko proučevanje pokrajine. — Geografske novice. — Književnost. — Cena letniku 50 Din. Naroča se pri Geografskem društvu, Univerza, Ljubljana.

— Glasbena Matica v Ptuj. Danes zvečer koncert v proslavo Schubertove stoletnice smrti. Spored: 1.) Beethoven: Trio v B — duru. 2.) Schubert: a) Pesem lajnarja, b) Na morju; c) Smrt in delikacija. 3.) Schubert: Trio v Es — duru. 4.) Dvorak: Trio — Dury. Klavir: prof. Anka Stöhr. Gosli: prof. Karol Pahor. Celofon: prof. Cenek Sedlbauer. Pevske točke izvaja baritonist g. Saša Skaza.

— Javna zahvala. Podpisano ravnateljstvo se v svojem in v imenu šolske mladine za darovane zneske ob priliki jubilejne proslave 28. oktobra t. l. vsem darovalcem najiskrenejše zahvaljuje. Jubilejna zbirka je dosegla lepo svoto 3257 Din, ki se je porabila za nabavo učnih knjig in drugih učnih pripomočkov za revne učence meščanske šole. Prav tako se zahvaljuje vsem posestnikom slavnostne akademije, še posebej pa g. konzula CSR dr. Reslu za poklonjeno sliko g. prezidenta Masaryka. — Ravnateljstvo deške in dekliške meščanske šole v Trzinu.

— Kamniški krajevni odbor društva Rdečega križa priredi dne 24. t. m. ob 20. uri pevske večer v Citalnici v Kamniku s sporedom: 1.) Predavanje o pomenu Rdečega križa. 2.) Petje narodnih in umetnih pesmi. Sodeluje pevski kvartet Glasbene Matice. Vstopnice se dobijo pri odboru in na večer pri blagajni.

Vinska klet „EMONA“

Vsak petek sveže morske ribe —
Sobota, dne 25. t. m. domače jetrne in
kravne klobase. 13587
Priznana najboljši vina

— Vreme. Vreme se je začelo nekoliko kisati, dasi stoji barometer še vedno visoko. Vremenska napoved pravi, da se bo vreme poslabšalo, da bo oblačno, megleno in morda tudi neznatne padavine. Včeraj je bilo lepo v Mariboru, Skopju in Sarajevu, drugod pa oblačno in megleno. V Splitu je bilo včeraj 18, v Beogradu 10,6, v Skopju 10, v Mariboru 9, v Zagrebu 7, v Ljubljani 3,4 stopinj. Danes jutraj je kazal barometer v Ljubljani 767 mm, temperatura je znašala 1,3 stopinje.

— V slučaju zastupljenja, ki nastane zaradi pokvarjenih živil, zaradi alkohola, nikotina, morfija, kokaina je uporaba prirodne grenčice »Franz — Josef« važen pripomoček. Zdravniške strokovne knjige navajajo, da pri zastupljenju s svincom vodi »Franz Josef« hitro odstrani najbolj škodljivo zastrupitev, ki je glavni povod mučnih napadov kolike. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. »26T«

— Sokolsko gledališče v Radovljici. P. novici prihodnje nedelje, dne 25. t. m. ob pol 4. popoldne »Prisega o polnoči«. Pričetek točno!

Iz Ljubljane

— Akademski Filharmonija iz Prage, ki priredi jutri, v soboto svoj koncert v »Unionu«, si s svojimi prireditvami sijajno uspeva v Beogradu, Dubrovniku, Splitu in po drugih mestih. Povsod so bile koncertne dvorane razprodane in občinstvo je prirejalo praškim akademikom — umetnikom navdušene ovacije. Prepričani smo, da tudi Ljubljana ne bo zaostala za temi mesti, saj slovi naša slovenska prestolnica po vsem slovanskem svetu, da zna najpristneje sprejemati svoje goste. Takisto smo uverjeni, da bo naša akademska mladina ki ji bo brez dvoma rado pomagala naše narodno žensstvo, storila vse, da bo koncert tako številno posečen, kakor se spodobi za tako izredno prireditev. Da bodo naša pevstva in glasbena društva smatrala za svojo dolžnost, da se udeležijo v čim največjem številu koncerta praških filharmonikov — dijakov, se nam zdi samo ob sebi umljivo. Skratka menja smo, da bo v soboto prihitela na prireditev vsa Ljubljana, ki ljubi glasbo in ki čuti slovensko in slovansko.

— Iz Praški akademiki, člani deške akademski Filharmonije prispejo jutri, v soboto s poštnim vlakom 13.45 v Ljubljano. Na kolodvoru bodo svečano sprejeti.

— Iz hišne posestništva v Ljubljani opozarjamo, da bo davčna administracija v

Ljubljani dne 26., 27., 28., 29. in 30. novembra 1928 nadaljevala sestavo novega katastra zgradb, ki ga predvideva člen 38 novega zakona o neposrednih davkih za hiše v sledečih ulicah odnosno cestah mesta Ljubljane: Sv. Florjana ulica, Gerbičeva ulica, Gledališka stolba, Gledališka ulica, Glinška ulica, Gorupova ulica, Gospodarska ulica, Gosposvetska cesta, Grablovičeva ulica, Ulica na grad, Za gradom, Gradaška ulica, Gradišče, Grajska planota, Gregorčičeva ulica, Groharjeva cesta, Grubarjevo nabrežje, Grudnovo nabrežje, Hauptmanca, Na hmeljnikih, Holzapflov ulica, Hradskega vasa, Hranilnična cesta, Hrenova ulica, Idrijska ulica, Igriška ulica, Ilirska ulica, Illova, Izanska cesta, Sv. Jakob trg, Janežičeva cesta, Japl

Grazia Deledda:

Zli duh

Bil je oktober, tople kot julij, in Valentina Lici, zdravnikova žena, je poslušala v svoji sobi čebljanje in smeh žensk, ki so se bile zbrale na ulici, da se naučijo mlačnega večera. Njen mož, ki je bil odsoten na potovanju, je pred odhodom ponovil nji in stari služabnici svoj običajni opomin: »Ne vrat, ne oken ne odpirajte, če bi trkal kdo, ki ga ne poznate.« On je zelo strogo čuval svoje ime in ugled svoje rodbine.

Valentina je sedela in zevajoč in iztegujoč se, se je sezvala. Skozi prozorne svilene nogavice so se bliščala divna meča njenih nog. V trenutku, ko je dvignila oble lakti in objela z rokama kito svojih gostih, bujnih las, hoteč jih razpresti, je začela na oknu neko tiho trkanje. Oči so se ji razširile; prsti so krčevito stisnili lase in sto raznih misli ji je šinilo skozi možgane.

Tako je trkal njen mož, dokler je bil še študent in ko sta se, še brez vednosti staršev, na moč rada imela.

»Morda je to on! Radoveden je, kaj delam!«

Ne samo enkrat se je to zgodilo. Ta misel jo je ujezila.

»Hocem videti, kdo je.«

»Kdo je?« je vprašala, sedeča na svojem mestu.

»Dobro prijatelj.«

Glas ji ni bil znan.

»Kaj želite?«

Tužec sem, prišel sem tod mimo, da ti izročim pozdrav tvojega brata.

Ona je vstala, v naglici si je uredila lase in ne oziraje se na to, da jo je neznanec tikal — kar je sicer običaj pri pastirjih v nekaterih krajih — je odprla okno. Ali namesto pastirja je uzrla v jasni mesečini gospodinjico v črno oblečeno mladeniča. V senc, ki je bil v nji njegov obraz s črno, šiljasto bradavico, so sijale njegove zenice in beli zobje. To jo je brž spomnilo na lik njenega moža kot študenta; ali ta gospod je bil višji, celo prav visok, in ni se spomnila, da bi bila kdaj videla tega človeka. Segal je skoro do okna. Kaj je mogla drugače, nego to, da je prijazna z njim. Nagovorila ga je, vikajoč ga.

»Žal mi je, da vam ne morem odpreti. Moža ni doma, ključ ima on. Jaz sem bila že legla, ker se nisem počutila dobro.«

On jo je premeril s pogledom, potem je za korak odstopil, da bi jo mogel bolje videti.

»Lahko se tudi tako pogovarjava, kakor da je eden naju dveh v ječi.« je odvrnil on tesno.

Valentina je vsa zrdela, ker se ji je zazdelo, da hoče z njo šale zbijati. Hotela je proti svojememu možu nekaj reči, ali ni prišla do tega, ker ji je prišel ta mladi človek pripovedovati o njenem bratu, ki je delal v rudniku, potem pa je dodal nekaj, kar jo je užalilo in razburilo.

»Mislim sem, da te lahko za dalje časa obiščem: Ali vidim, da me ne sprejmeš... Da si v najlepšem prijateljstvu z Bogom.«

»Sem in Bog naj mi stoji ob strani.« mu je odgovorila užaljeno. »Kako se

moreš upati, da se tako razgovarjaš s človekom, ki ga nisi poznal!«

Neznanec je izprožil roko skozi okno in prijel za njeno.

»Oprostite mi! Morda sem pogrešil. Kdo si ti? Ali si Valentina ali Rezarija?«

»Jaz sem Valentina Leci, žena Viteria Lecisa.«

On je naglo okrenil glavo v stran, ali roke ni izpustil, ampak jo je še krepkeje stisnil; potem ji je dejal z glasom, v katerem se je mešalo spoštovanje z razburjenjem:

»Prosim te, da mi oprostiš. Potrkal sem, ker sem mislil, da stanuje tu tvoja sestra. Videč hišo tako zaprto, sem se hotel prepričati, da ni morda Rezarija.«

Valentina se je morala zasmejati; če je tudi neznanec pogrešil in če jo je tudi roka od njegovega stiskanja bolela, se je na vso moč zakrohotala. Zar te roke se ji je razlil skozi lakti v glavo; neka nejasna veselost jo je prevzela. Zahotelo se ji je, da se z neznancem malo pošali.

»Vidi se, da prihajaš iz rudnika in da ne poznaš sveta.« — mu je rekla, tikajoč ga, — »jaz sem torej Valentina Lecis, zakonita žena doktorja Viteria Lecisa, sem pa, kakor vidiš, zaprta kot v ječi, med tem ko uživa moja sestra Rezarija, ki živi z nekom, ki ni njen mož, popolno svobodo, sprejema goste in dela, kar se ji zljubi.«

Tužec ni bil prav nič presenečen. Rekel ji je samo filozofsko:

»Tako je pač na svetu!«

Okrenil se je proti nji in spustivši njeno roko, jo je skušal zopet vzeti v svojo. Obšla jo je silna želja, da mu jo da; ali pomislila je na svojega moža in sram jo je bilo, da je takšna. Ali vendar, nekaj čudnega, nekaj zlobnega, jo je naganjalo, da to stori. Misel, da bi s tem osmešila svojega moža, da bi se mu slednjič osvetila za svoje suženstvo, jo je podžigala, da bi kaj takega storila.

In ko je, pri vsem tem, skušala se osvoboditi stiskanja rok tega človeka, je nadaljevala z njim, zelo prijazno, razgovor:

»Sploh je Rezarija stokrat srečnejša od mene. To vedno pravim svojemu možu. Ljubša bi mi bila njena usoda od moje. Ona ima vsaj svojo svobodo. Mož, ki živi z njim, jo ljubi in spoštuje bolj nego ljubijo in spoštujejo moške svoje žene. Ona je neomejena gospodinja v hiši in ji ne zmanjka ne denarja, ne nakita. Ali kar je najdragocenejše, to je svoboda. Ona je svobodna kot ptica v zraku; ako ji pride danes ali jutri na misel, da gre kamorkoli lahko to stori, ne da bi ji trebalo koga prositi za odpuščanje. In če bi ti nocoj šel k nji, bi te gotovo ne sprejela tako kakor žena zdravnika Lecisa, izza železne mreže na oknu. Če pojdeš k nji, ti bo odprla vrata in izkazala čast, ki pritiče gostu, sprejela te bo kot dama, kakršna je ona, v svoji divni sobi z divanom, prevlečenim s svilo. »Pojdi, pojdi tja.« je nadaljevala še živahnejše — njenega prijatelja ni doma; pa tudi če je, te bo vseeno sprejela. Ona je svobodna! To je vse! Hiša stoji malo nižje od cerkve, vrata in okna so zeleno pobarvana; ne

moreš pogrešiti... nobena druga hiša nima zelenih vrat, ne zelenih oken.«

Nenadoma je začutila, kakor da ji je sapa zastajala. Sipajoč grozničavo pravilo ploho besedi, se je tako tesno prižela k mreži, da jo je mogel tuječ objeti krog vratu in svoj obraz približati njenemu.

»Kako mi ugajaš!« ji je nežno zašepetal.

»Soda, da me ne moreš pustiti noter!«

Njegovo lice jo je peklo kot ogenj; Valentina, naslonjena s čelom ob mrežo, je čutila, kako ji vre kri po žilah. Nikoli še je ni prevzela taka slast. Dih tega neznanca se je dotikal njenih las in ji polzel preko pleč kot mraz vrole vode in pojačeval vrenje njenih žil.

Na stezi, ki je vodila preko livade, so se zaslišali koraki. Preplašena se je tresla in tiho rekla:

»To je moj mož!«

In neznanec se je takoj odmaknil od nje in se oddaljil brez pozdrava. Ona je zaprla okno in naglo odstopila. Koraki se niso slišali več. To ni bil njen mož. Morda pa je bil... pa je odšel dalje.

Stala je, bosa, kraj svoje bele postelje; razpleteni lasje so ji padali preko pleč. Treba je bilo leči in zaspati; globoko ogorčenje se je, malo po malo, pogleglo.

»Kakšno življenje, presveta bogorodica! Življenje brez sprememb!« je zamrmrala.

Neka sladka in opasna nada se je oglasila v njenem srcu: da bi se ta neznanec vrnil drugi večer; in še nekaj hujšega, nekaj, kar ni bilo v zvezi z njenim srcem, se je dramilo v nji: ljubosumnost in zavist proti sestri.

Gledala je zdaj v svoji domišljiji, kako pričakuje ona gosta — tega gospoda, ki je bil tako čedno oblečen, kakor vrag, ko se, po pravljici, spremeni v človeka; gledala je, kako ga ona sprejema v svoji dražestni sobi z divanom, prevlečenim s svilo. Kako mu streže z dobrim vinom, smehljajoč se mu in slušajoč njegovo pripovedovanje o daljnem bratu, o življenju v rudniku. In kako jo on molče ogleduje s čašo v roki, jo prireja za roko in jo objema krog vratu in ji šepetaje: »Kako mi ugajaš!«

»Rezarija srečna, srečnejša od mene! Ima svobodo, nakit, ljubezen, vse...« je mrmrala Valentina.

Zopet se jo stresli neki koraki. Dvignila je glavo in naglo skočila s postelje. Je-li morda njen mož? Vprašal jo bo, kakaj se bdi... Skrajni čas je že, da pretrže to robsko verigo. Bila je na vse pripravljena. Ali tudi to pot so se koraki izgubili in ona je, bridko plajoč, lezla v svojo posteljo.

Naslednje jutro so našli Rezarijo zadavljeno v njeni lepi sobi z orehovim pohištvom. Denar in nakit, za katere jo je njena sestra zavidala, je izginil. Valentina in njen mož sta se ležala, ko je planila v njuno spalnico stara služabnica in jima to povedala. Zdravnik je vstal brez besede, Valentina pa se je, vsa prestrašena, prevračala po blazinah in tarna:

»To je bil on! To je bil on!«

In zmedeno mu je povedala vse o obisku onega neznanca. Zdravnik je velel služabnici oditi, potem pa je pri-

jel ženo za ramena in ukazal, da ostane v postelji.

»Ti si bolna!« ji je rekel mirno. »Vse si samo sanjala. Pazi dobro, da nikogar ne obtožuješ in da živi duši ne poveš, da si nekemu tuju odprla okno. Tvoja sestra je sprejela vsakogar. Jaz pa bom moral prikovati ključavnico na veterance.«

In prisilil jo je, da je ostala v postelji. Ona je bridko plakala, osobito, ker je pomislila, kako je ona temu neznancu pokazala hišo svoje sestre. In skušala je sama sebe prepričati, da je bil to samo zli duh, ki se je spremenil v lepega, mladega človeka; ali od tistega časa se je čutila bolj varno v svoji sobi, ker je njen mož prikoval ključavnico na veterance.

Zagonetni valovi

Mnogo važnih odkritij pripisuje znanost slučajnemu naključju. Zadnje čase beleži moderna znanost na polju valov dve odkritji, ki bosta igrali v življenju človeštva zelo važno vlogo. Na poskusnih radiopostajah v Schenectady blizu Newyorka so ugotovili, da se je zvišala telesna temperatura ljudi, ki so stali blizu aparatov, oddajajočih zelo kratke valove. Ko bo to odkritje temeljito raziskano, bo mogoče rabiti kratke valove pri mnogih boleznih, ki jih izleči sama narava s tem, da se telesna temperatura poviša.

Ko so začeli na morju rabiti za merjenje morske globine radiovalove, je splavalo na površje mnogo mrtvih rib. Izkazalo se je, da ubijajo radiovalovi ne le ribe, temveč tudi žabe in druge manjše vodne živali. Pa tudi rdeča krvna telesa v človeški krvi se razkroje, če jih zadenejo radiovalovi. Radiovalovi krijejo v sebi sploh veliko zagonetko, ki še daleč ni pojasnjena. Če obsevamo z visokofrekvenčnimi valovi kose ledu, se kmalu stopi. To bi pomenilo, da so zagonetni valovi topli, čudno pa je, da se ta poizkus posreči samo pri umetnem, nikoli pa ne pri naravnem ledu. To govori proti toploti valov, dasi se lahko pod gotovimi pogoji spečemo ob nje kakor ob razbeline železo. Tudi nekateri kristali se pod vplivom radiovalov elektrizirajo. Na tem polju se obeta znanosti še mnogo novih odkritij, ki bodo za človeštvo velikega pomena.

Kraljičino srce zlati urni

Zgodovina menda še ne pozna primera, da bi se tri mesta prepirala za srce kraljice. Gre za srce kraljice Ane, ki so ga po njeni smrti izrezali in položili v zlati urno. Od smrti soproge francoskega kralja Karla VIII. kraljice Ane je minilo že mnogo let, toda njeno srce je še vedno dobro ohranjeno, ker je bilo preparirano po najboljših metodah mumificiranja in položeno v zlati posodo, ki počiva v zlati urni v zgodovinskem muzeju departementa Loire. Toda muzej v Nantesu zahteva kraljičino srce zase, češ da ima večjo pravico do te relikvije. Za kraljičino srce se pa poteguje tudi pariški muzej in zdaj Francozi ne vedo, kdo ima v tem sporu odločilno besedo.

Kraljica Ana je bila znamenita lepotica. Že kot 16letno dekle je imela mnogo kavalirjev, ki so se potegovali za njeno srce, za katero se pripravljajo zdaj trije muzeji. Tudi takrat so se potegovali za njeno srce trije tekmeči. Vsi trije so bili plemečji in eden je bil tako energičen, da je mlado lepoticco ugrabil. To je bil Alain d' Albert. Ko je kralj Karol VIII. zvedel za izredno Anino lepoto, se je začel sam potegovati za njeno srce. Dekle pa tudi njega ni maralo, ker je ljubilo drugega vladarja, nemškega cesarja Maksimilijana, ki se je odlikoval tudi kot pesnik in filozof. Maksimilijan je bil takrat vdovec in je oficijelno zasnubil Ano. Prišlo je do zaroke, pri kateri je Maksimilijana zastopal njegov odposlanec.

Ko je zvedel za to kralj Karol VIII., je vkorakal s svojo vojsko v Rames in proglasil zakon med Ano in Maksimilijanom za neveljaven. Ana se je uklonila in postala francoska kraljica. Po Karlovi smrti se je poročila z njegovim naslednikom Ludvikom XII. in je postala drugič francoska kraljica. Tudi Ludvik je bil do ušes zaljubljen v njo. Pred smrtjo je izrazila željo, da bi srce izrezali, ga balzamirali in odpeljali v zlati urni v Bretanjo. Tako je prišlo njeno srce v Nantes. Pred leti je muzej v Nantesu posodil kraljičino srce v muzeju v Loire, ki ga pa zdaj noče vrniti, češ da je njegova last.

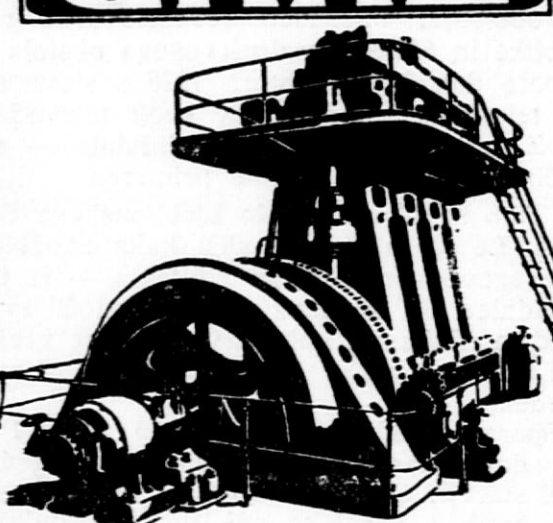
Pomlajevalna epidemija

Nešteti drugim epidemijam se je pridružila zadnje čase je pomlajevalna, in mnogi so prepričani, da človeštvo hrepeni po večni mladosti. S tem ni mlačna samo slovita operacija dr. Voronova z opičimi žlezami, marveč splošni pojav, da moški in ženske še nikoli niso tako skrbili, da bi bili na videz mlajši in mikavnejši, nego so v resnici. Kaj takega da na svetu še nikoli ni bilo.

Toda zdi se nam, da se motijo oni, ki tako mislijo. Kulturne strani zgodovine starega veka nam pripovedujejo, da je hrepenenje po večni mladosti prastaro in da se pojavlja že v dobi pračloveka. O starih Grkih, Rimljanih in Egipčanih je znano, da so skušali na vse načine odstraniti sledove staranja. V ta namen so porabili razne copirne, eliksirje, mazila, pijače, kopeli itd., da bi ostali mlajši dlje, nego jim je dovoljevala narava. Tudi v poznejših časih so razni sleparji in šarlatani izvajali naivnejšem mnogo zlata, češ da jih pomlade. Prototip takega šarlatana je bil Cagliostro, ki je prodajal raznim naivnim velikašem zelišča proti starosti. Takrat pa ta sredstva in pripomočki še niso bili tako dostopni, kakor so zdaj.

V novejšem času si na tem polju najbolj prizadevajo gledališki igralci in igralki. Mnogi gledališki umetniki napenjajo vse sile, da bi ostali dolgo mladi, kajti uspeh na odru je v veliki meri odvisen od zunanosti. Z zmernim življenjem, telovadbo, lahkim sportom in kozmetičnimi sredstvi se lahko začasno ubranimo starosti, toda slednjič mora vsak človek položiti orožje in se sprijazniti z zavestjo, da gre življenje svojo pot in da narava ne pozna nobenih izjem.

GRAZ

Gradska tvornica vagonov in strojev
deln. družba prej JOH. WEITZER.

Dieselovi motorji

s kompresorjem ali brez njega, od 30—3000 HP. Majhni obratni stroški. Mnogo priznanj. Brezplačna pojasnila in ponudbe potom naših zastopstev v

Beogradu: Ing. O. Meinhard,

Knez Mihajlova 49

v Zagrebu: „Snop“ Hrvatska
Gospodarsko-Prometna Zadruga, Gajeva
ulica 32.

Prodaj

staro ANTIČNO POHIŠTVO Biedermaier barok, miza z zvezdo vdelana, divan, šest stolov, omara z ogledalom (Spiegelkasten). Naslov pove uprava tega lista. 2272

Goveje meso

I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din dostavim na dom. Dopisnica zadoštuje. Mesarija Sagmeister, Ljubljana VII, Medvedova 38. 2271

Smučke

dobro ohranjene, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo tega lista pod »Smučke 2275«.

Blagajničarka

z večnjo prakso išče službo pri večjem podjetju. Nastop 1. januarja. Ponudbe na upravo lista pod »Vestna 2273«.

30.000 Din posojila

in nekaj najemnine plačam za stanovanje dveh sob in kuhinje. — Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe na upravo tega lista pod »Snažno 2254«.

Opremljeno sobo

elegantno, z električno razsvetljavo in posebnim vvhodom v centru mesta išče solidna gospodinja. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »Mirno/2240«.

Sostanovalca

z vso oskrbo sprejme boljša družina. Ponudbe na upravo tega lista pod »Čistost 2263«.

Brivski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službo v večjem kraju na deželi. Ponudbe na upravo tega lista pod »Dežela 2265«.

Uradnica

izurjena za vsa pisarniška dela, išče službo za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo tega lista pod »Stalno 2250«.

Dvodružinska hiša

(novo), z vrtom, pol ure od centra, vodovod v hiši, se ugodno prodaja. Ponudbe na upravo lista pod »Subo stanovanje/2196«.

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene pri Zadrugi hranilnici, r. z. z o. z., v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, so bile dne 20. novembra 1928. izžrebane

Din 2000 št.	14.133.	5.726.	5.731.	5.737.	5.741.	5.746.	7.568.	7.642.	7.655.	7.655.	7.682.
7.689.	10.843.	10.845.	10.848.	10.849.	10.860.	10.969.	10.978.	14.145.	20.011.	20.027.	20.060.
20.110.	20.120.	20.140.	20.160.	20.172.	30.916.	34.641.	34.660.	34.701.	34.706.	40.532.	40.554.
40.595.	46.150.	46.192.	53.404.	53.415.	53.458.	53.483.	58.223.	58.259.	58.306.	58.319.	58.359.
58.379.	58.382.	66.682.	70.241.	70.291.	70.326.	84.533.	84.543.	84.581.	84.596.	84.613.	84.631.
91.711.	91.734.	91.740.	97.433.	97.453.	97.464.	97.706.	97.729.	99.828.	99.828.	99.893.	100.732.
100.742.	103.148.	108.129.	108.230.	108.296.	109.714.	109.726.	109.741.	109.773.	109.801.	109.827.	109.832.
109.850.	109.883.	115.614.	115.620.	120.162.	120.285.	120.295.	123.809.	123.832.	123.902.	123.951.	123.992.

Onim, ki so jim bile srečke izžrebane za mali dobiček, bomo na željo srečke zamenjali za še ne izžrebane tako, da bodo mogli igranje nadaljevati na visoke dobitke. Seveda le toliko časa, dokler bo kaj neizžrebanih srečk na razpolago.

Žrebanje se bo vršilo nepretrgoma vsak dan do 6. decembra in ne kakor je na srečkah pomotoma natisnjeno, do 22. novembra.

Zadnja hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Prodajalka

izurjena v mešani trgovini, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi premeniti službo. Gre tudi na deželo. Ponudbe na upravo tega lista pod »Izurjena 2248«.

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritliklin, v Rožni dolini ali na Tržaški cesti, išče mirna stranka. Plača event. za pol leta v napred. Ponudbe na upravo tega lista pod »Subo stanovanje 2256«.

Bukova drva

vsako množino, ponudite z navedbo cene družbi Ilirija, Ljubljana, Višnarjeva cesta, za glavnim kolodvorom. 2048

Spalnica

dobro ohranjena (mekhi les) se zaradi selitve ugodno prodaja. Ponudbe na upravo lista pod »Spalnica/2231«.

Restavracija

»Rožno jezero«
Področnik. Večna pot, toči najboljša vina. Vsako soboto in nedeljo krvavice. Zsaka Habičan. 2226

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D.
LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in

samo na debelo:

PREMOG domači in tujeski; za domačo kurjavo in industrijske svrhe
KOKS tujeski, plavžarski in plinski
BRIKETE

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani. Miklošičeva cesta šte. 15/1.

KLIŠEJE

VSEH VRST, ČRTNE IN AVTO-
TIPIJE, IZDELUJE PO PRED-
LOŽENIH RISBAH, PEROPISIH
IN SLIKAH ZA NAVADEN TISK
ALI ZA FINEJŠO IZVEDBO V
ENI ALI VEČ BARVAH TOČNO
PO NAROČILU IN V NAJKRAJ-
ŠEM ČASU PO NIZKIH CENAH

JUGOGRAFIKA, LJUBLJANA
TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z O. Z. SV. PETRA NAS. 23